

Driske v vrtcu

Jasmina Goriup, dr. med.,
specializantka javnega zdravja

ZZV Ljubljana
November 2011

Kaj je driska?

- Driska ali diareja je spremenjena konsistenca iztrebkov, ki se kažejo z večjo vsebnostjo vode, večjim volumnom blata ali s povečanim številom odvajanj
 - Sprememba konsistence iztrebkov pomeni kašaste ali tekoče iztrebke
 - povečana frekvenca odvajanj pomeni 3 ali več odvajanj dnevno
-

Vzroki driske 1

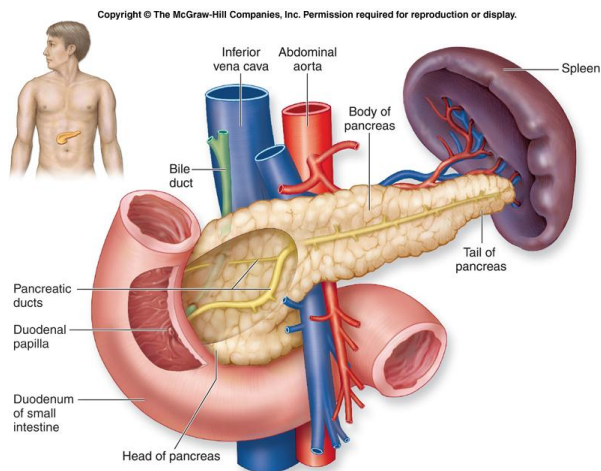

- Okužbe s patogenimi mikroorganizmi (virusi, bakterije, paraziti) – ta vzrok je najpogostejši
 - Driska se lahko pojavi tudi pri drugih infekcijskih boleznih (npr. pri malariji, ošpicah in gripi)
 - Potovanja v oddaljene kraje z nižjim življenjskim standardom – predvsem tropski in subtropski predeli (potovalna driska)

 - Preobčutljivost za sestavine živil (mleko, gluten)
 - Zaužitje hrane ali pijače, ki ima odvajalni učinek (Donat)
 - Stranski učinki nekaterih zdravil (antibiotiki)
 - Intoksikacija (zastрупitev) s kemikalijami
-

Vzroki driske 2

- Avtoimune bolezni črevesja (kronično vnetje črevesa - ulcerozni kolitis in Crohnova bolezen)
- Funkcijske motnje, značilne za sindrom razdražljivega črevesja
- Nepravilno delovanje trebušne slinavke
- Sistemske bolezni (npr. cistična fibroza)
- Operativna odstranitev delov črevesja zaradi drugih bolezni

Prenos ČNB (drisk)

- ❑ Okužbe se prenašajo **fekalno-oralno** (z onesnaženimi rokami skozi usta)
 - ❑ z uživanjem **okužene hrane ali vode**
 - ❑ z dotikom z okuženimi predmeti ali površinami
 - ❑ nekateri virusi pa se prenašajo tudi aerogeno, ko se pri bruhanju tvori aerosol (drobni delci snovi, ki lebdiijo v zraku)
-

Vogralikova infekcijska veriga

1. IZVOR OKUŽBE

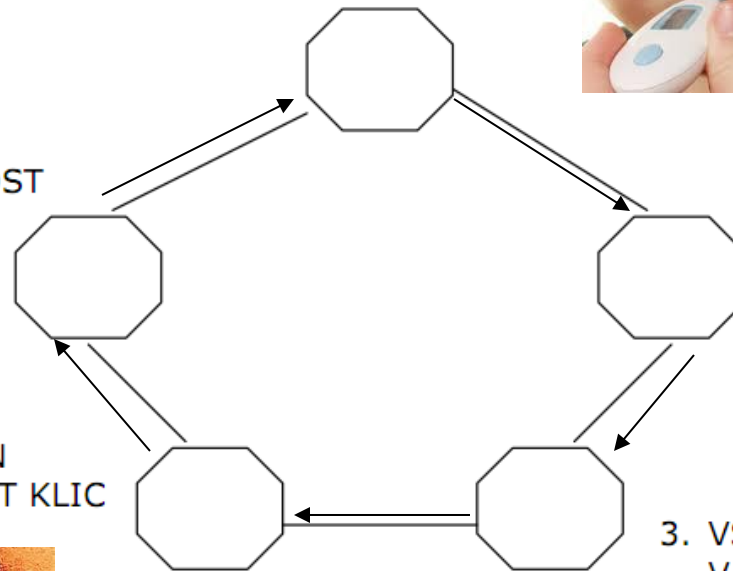
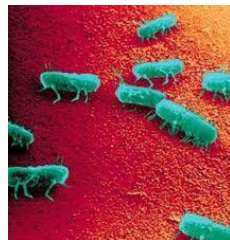
5. DOVZETNOST
ZA BOLEZEN

2. POT
ŠIRJENJA
KLIC

4. ŠTEVILO IN
NAPADALNOST KLIC

3. VSTOPNO MESTO
V TELO

Bolezenski znaki pri ČNB (kaj se lahko pojavi poleg driske)

- Glavni znak nalezljivih črevesnih okužb je driska, blatu je lahko primešana sluz ali kri ter ima včasih spremenjeno barvo in smrdeč vonj
- slabost
- bruhanje
- bolečine v trebuhu
- povišana telesna temperatura
- Večji otrok lahko odklanja hrano in pijačo, nima teka, je utrujen, poležava ter veliko spi

Znaki izsušenosti

- žeja
- razpokane in živo rdeče ustnice
- manj vlažen, lepljiv in obložen jezik
- ustna sluznica je suha
- slina je gosta
- oči so temno obrobljene in upadle
- koža je bleda in hladna
- kožna guba se počasneje izravna
- otrok manj lula kot običajno (pleničke so manj mokre), urin je temno obarvan, gost in zaudarja
- izsušen otrok hujša oziroma izgublja na telesni teži
- pri hudi dehidraciji lahko pride do izgube zavesti

Kaj naj otrok z drisko je in pije?

- Dieta pri infekcijski driski ni potrebna
- Otroka s hrano ne silimo, prehrana mora biti uravnotežena, lahko prebavljiva, nemastna, nezačinjena in normalno sladkana z običajnim sladkorjem
- **Najpomembneje je, da otrok veliko pije (večkrat po malem)**

Kdaj mora otrok domov?

- Če ima bolečine v trebuhu
- Če ima vročino
- Če bruha
- **Če se slabo počuti!!!**

Kdaj mora otrok k zdravniku?

- če ima hude bolečine v trebuhu
- če je v blatu primes krvi
- če ima visoko temperaturo
- če poležava, veliko spi in se ne zanima za okolico
- če pogosto bruha ali odvaja tekoče blato
- če ima znano osnovno bolezen (sladkorno bolezen, srčno napako ...)
- vedno kadar se stanje slabša in smo zaskrbljeni
- nujno, če ima znake **izsušenosti** in odklanja tekočino in hrano

Preprečevanje širjenja driske

- Ko otrok odvaja tekoče blato sprva ne moremo vedeti, ali je KUŽEN ali ne, zato se obnašamo, kakor da je kužen
- Obolelemu nudimo miren kotiček
- Temeljito očistimo vse površine, ki so se onesnažile z drisko/bruhanjem, z mokro krpo
- Prezračiti prostor
- UMIVANJE ROK!!

Higiena!

- Primerna higiena in natančno ter pravilno umivanje rok s tekočim milom pod tekočo toplo vodo (osebje in OTROCI!!)
- Uporabljamo papirnate brisače, ki jih po uporabi zavržemo
- Umazane plenice za enkratno uporabo takoj po previjanju odvržemo v vrečo za smeti ali v posodo za umazane plenice
- Koža ritke je pri pogostih odvajanjih blata še posebno občutljiva in se hitro vname, tako da postane rdeča in pekoča. Najbolj priporočljivo je umivanje s *toplo vodo*. Kožo dobro *osušimo* in namažemo s *hladilnim mazilom*. Uporaba negovalnih vlažilnih robčkov ni priporočljiva, ker dodatno dražijo občutljivo kožo.
- Igrače, s katerimi se je igral bolan otrok mokro očistimo oz. operemo.

Če je v vrtcu več otrok z drisko...

- ❑ Če je v skupini več otrok z drisko **OBVEZNO** obvestimo vodjo higienskega režima v vrtcu
- ❑ Obvestiti ZZV (če se pojavi driska pri 3 ali več otrocih v 36 urah v eni ali več skupinah), ki da vrtcu nadaljnja navodila (npr. odvzem vzorca blata, higienski ukrepi, obvestilo staršem itd.)

Hvala za vašo pozornost

